

ІЗ ЗАЛИ ЗАСІДАНЬ ПРЕЗИДІЇ НАН УКРАЇНИ (26 вересня 2012 року)

На черговому засіданні Президії НАН України 26 вересня 2012 року члени Президії НАН України та запрошені заслухали такі питання:

- Про наукову та науково-організаційну діяльність Інституту геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семененка НАН України (доповідач — член-кореспондент НАН України О.М. Пономаренко)
- Тенденції соціальних змін в Україні та Європі за даними Європейського соціального дослідження (доповідач — доктор соціологічних наук О.Г. Стегній)
- Про нагородження відзнаками НАН України та Почесними грамотами НАН України і Центрального комітету профспілки працівників НАН України (доповідач — академік НАН України В.Ф. Мачулін)
- Кадрові та поточні питання

На черговому засіданні Президії НАН України члени Президії НАН України та запрошені заслухали питання «**Про наукову та науково-організаційну діяльність Інституту геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семененка НАН України**». Зі звітною доповіддю виступив директор Інституту геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семененка НАН України член-кореспондент НАН України **Олександр Миколайович Пономаренко**. Він зазначив, що за період із 2007 по 2011 рр. учені Інституту провели низку важливих фундаментальних і прикладних досліджень.

Зокрема, у галузі геохімії процесів породотворення зроблено прогноз щодо можливого виявлення нового генетичного типу золоторудних родовищ на Українському щиті (УЩ). У процесі порівняльного аналізу результатів комплексних ізотопно-геохімічних і геолого-мінералогічних досліджень породних асоціацій і рудних формацій раннього докембрію УЩ (3,65–1,6 млрд років) з даними інших докембрійських щитів виділено Приазовський мегаблок УЩ як перспективний для відкриття золоторудних родовищ типу Вітватерсранд. У межах шовних зон УЩ на основі даних структурно-геологічних, мінералого-петрографічних та

ізотопно-геохімічних досліджень докембрійських порід виділено геологічні структури, які можна використовувати як надійні критерії для уточнення тектонічної будови УЩ. За виявленими останцями палеоархейських тоналітів віком 3560 ± 69 млн років Приазовський мегаблок УЩ однозначно віднесено до палеоархейського терейну.

Також у звітний період співробітники Інституту проводили дослідження за межами України, зокрема на території Західної Антарктиди. Тут уперше виявлено прояви рудної мінералізації в породах андського комплексу, встановлено їхній склад та генезис. Доведено, що зруденіння в інтрузіях гранітоїдів пов'язане з посттектонічними кварцовими жилами.

У галузі регіональної та генетичної мінералогії і фізики мінералів розроблено методику вивчення фізичних властивостей мінералів в умовах високого тиску і температури, що дає змогу змоделювати й експериментально дослідити стан і властивості мінеральної речовини в умовах земних глибин. Спектроскопічне вивчення мантійних мінералів і їхніх синтетичних аналогів за високих температур і тиску, зокрема результати дослідження високобаричної модифікації олівину — рингвундиту, дозволяє отримувати

важливу інформацію про стан речовини в умовах верхньої мантії і перехідної зони Землі.

За допомогою методів радіоспектроскопії та рентгенофазового аналізу розроблено нові підходи до вивчення механізмів демінералізації кісток в умовах невагомості. Створено фізичні моделі, що описують процеси втрати кістками мінеральної компоненти на рівні нанокристалів гідроксилапатиту. Отримані результати дають змогу на нових принципах розробляти заходи щодо зниження швидкості демінералізації кісткових тканин під час космічних польотів.

Спектроскопічне вивчення дрібних алмазів із теригенних порід УЩ однозначно вказує на полігенну природу українських мікроалмазів, про надходження їх у теригенні породи з різних типів порід. Такий висновок розширює коло можливих порід-транспортів алмазу і, відповідно, окреслює нові перспективи і змінює стратегію пошуку алмазу на УЩ. За результатами вивчення мінеральних і флюїдних включень доведено, що кристали ендегенного алмазу не є продуктом кристалізації певної магми (еклогітової, піроксенітової або перидотитової), а сформувалися за участі специфічного мінералоутворювального флюїду, склад якого змінювався від сольового розплаву до гідросилікатних розчинів. З цього випливає висновок про різні способи надходження алмазу та мінералів-супутників у верхні горизонти земної кори.

Термобарогеохімічні дослідження виявлених включень магматичного розплаву в рудних мінералах Азовського Zr-REE родовища показали, що формування родовища відбувалося за участю продуктів дегазації магми глибинного магматичного осередку, які надходили по зонах розломів глибинного залягання. Продукти дегазації були збагачені фтором і фторофільними рідкісноземельними елементами, що визначило спеціалізацію родовища.

Уперше виявлено явище мультирезонансного поглинання електромагнітних хвиль мікрохвильового діапазону нанорозмірними

частинками магнетиту біогенного походження. Розроблено технології та створено зразки синтетичного наномангнетиту, які демонструють наявність аналогічного мультирезонансного поглинання. Це явище дає унікальні можливості для вивчення механізмів формування та властивостей наномангнетиту біогенного походження. Запропоновано технології та створено синтетичні аналоги природного і біогенного магнетиту. Зразки синтетичного наномангнетиту досліджено методами трансмісійної електронної мікроскопії, магнітометрії та рентгенівської дифракції і показано, що за своїми магнітними властивостями вони майже не відрізняються від зразків біогенного магнетиту.

У галузі петрології ендегенних процесів обґрунтовано виділення нової рудної формації родовищ рідкісних елементів — цирконій-рідкісноземельних сієнітів магматичного походження. Встановлено, що внаслідок автометасоматичних процесів фосфатно-силікатні (бритолітові) руди локально заміщені фосфатно-карбонатними (монацит-бастнезитовими). Зміна мінералу-носія REE передбачає заміну технологічної схеми вилучення рідкісних елементів із руди.

Формування рідкісноземельно-уран-торієвого зруденіння калій-уранової формації в історії докембрію УЩ, за всіма геологічними даними, відбувалося у два етапи: 1 — з палеопротерозойською тектоно-магматичною активізацією в західній частині УЩ, внаслідок якої сформувались апліт-пегматоїдні граніти житомирського, хмельницького та кіровоградського комплексів; 2 — з мезоархейською тектоно-магматичною активізацією у східній частині УЩ, унаслідок якої сформувались апліт-пегматоїдні граніти январського комплексу.

Обґрунтовано принципово новий підхід до розроблення технології збагачення окислених залізних руд — унаслідок комплексного впливу на суспензію гідрооксидів заліза значно зростає їхня намагніченість. Це дасть змогу залучати для переплавлення тонкодисперсні відходи гірничо-збагачувальних комбінатів і лежалі шлами хвостосховищ.

У галузі пошукової геохімії та геохімії до-вкілля розроблено критерії зв'язку рудних об'єктів із вторинними сольовими ореолами розсіювання хімічних елементів, що дозволяє ефективніше проводити локальне прогнозування та пошуки корисних копалин (молібдену, золота, рідкісних металів) на території УЩ. Ця технологія виявлення рудних тіл дає змогу визначати їхні кількісні параметри — діаметр і вміст рудного елемента з поверхні рудного тіла.

Установлено закономірності розподілу важких металів у техногенно забруднених ґрунтах довкола підприємств чорної та кольорової металургії (на прикладі Донецької та Кіровоградської областей). Визначено основні форми знаходження та міграції металів. За звітний період одержано 5 патентів із розроблення технологій для визначення ступеня залишкового техногенного забруднення територій та очищення водою після закриття військових полігонів.

Нині до структури Інституту геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семененка НАН України входить 11 наукових відділів. Загальна кількість працівників Інституту станом на 2011 р. — 218 осіб, у тому числі 111 наукових співробітників, із них — 19 докторів та 32 кандидати наук (серед них 6 — віком до 35 років). Середній вік докторів наук — 63,6, кандидатів наук — 54,0 роки. Кадровий склад Інституту за звітне п'ятиріччя практично збережено: кількість докторів наук зросла на 2 особи, а кандидатів наук — зменшилась на 2 особи.

Інститут проводить активну роботу з підготовки наукових кадрів через аспірантуру й докторантуру. Упродовж 2007–2011 рр. тут навчалися 42 аспіранти (у т.ч. з відривом від виробництва — 33) і 4 докторанти, здобувачами наукового ступеня кандидата наук стали 5 осіб. За звітний період відбулося 17 захистів дисертацій (4 докторських і 13 кандидатських). 8 молодих учених і аспірантів отримували стипендію Президента України, 9 — стипендію НАН України, 1 — стипендію Верховної Ради України; 3 співробітники

здобули гранти Президента України для обдарованої молоді, 8 — гранти НАН України для молодих учених. В Інституті функціонує Рада молодих учених і спеціалістів.

Інститут активно і цілеспрямовано співпрацює з вищими навчальними закладами: його провідні науковці очолювали експертні комісії або входили до їхнього складу, а також до складу спеціалізованих учених рад і редакцій періодичних видань; щороку студенти проходять переддипломну й навчальну практику в Інституті геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семененка НАН України.

Основні результати наукових досліджень Інституту відображено в публікаціях наукових співробітників. Протягом звітних п'яти років вийшло друком 11 монографій, 465 наукових статей (з них — 45 у зарубіжних виданнях). Інститут видає «Мінералогічний журнал», збірники наукових праць «Пошукова та екологічна геохімія» і «Геохімія та рудоутворення».

У 2007–2011 рр. Інститут був організатором та співорганізатором 6 наукових заходів різного рівня. Особливо слід відзначити Міжнародну наукову конференцію пам'яті Й.А. Морозевича «Лужні породи: петрологія, мінералогія, геохімія» та літню школу для молодих учених «Електронна мікроскопія в науках про Землю» (лектор — Ріхард Вірт, Центр досліджень Землі, Потсдам, Німеччина). Міжнародні наукові контакти здійснювалися в рамках угод про співробітництво з установами Словаччини, Німеччини, Греції, Франції, Росії, Білорусі. Науковці Інституту беруть активну участь у роботі міжнародних організацій, комітетів, редакцій наукових видань. У 2009 р. було започатковано науковий захід «Лекції провідних учених», де на запрошення Інституту з науковими доповідями виступили відомі вчені з Німеччини, Словаччини, Росії та США. На базі Інституту активно працюють громадські організації — Українське мінералогічне товариство, Товариство пошукової та екологічної геохімії, Міжвідомчий петрографічний комітет. Інститут є активним

учасником щорічних академічних і загальноукраїнських виставкових заходів «Фестиваль науки», «Наука — виробництву», «Барвіста Україна», «Інновації та технології вищої якості» тощо.

У структурі фінансування наукових досліджень протягом звітної періоду частка фінансування за загальним фондом державного бюджету становила в середньому 82%, за спеціальним фондом — 18%.

В обговоренні доповіді взяли участь академік НАН України Б.Є. Патон, академік-секретар Відділення наук про Землю НАН України, заступник директора Інституту геологічних наук НАН України академік НАН України В.М. Шестопалов, директор Інституту геологічних наук НАН України академік НАН України П.Ф. Гожик, директор Департаменту геології Державної служби геології та надр України М.В. Гейченко.

На засіданні було зауважено, що сьогодні в Інституті геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семененка НАН України активно проводять дослідження з визначення критеріїв корінної алмазонасності Українського щита, розроблення шкали докембрію та її прив'язки до міжнародної схеми, створення моделі формування родовищ рідкіснometалевої сировини.

Незважаючи на те що теоретична база для пошуків дорогоцінного каміння та рідкісних і благородних металів Українського щита в основному розроблена, ще рано говорити про створення нової мінерально-сировинної бази цих стратегічно важливих для України корисних копалин. Забезпечити умови для практичної реалізації наукових напрацювань Інституту і Відділення в цілому може посилення взаємовигідної співпраці з Державною службою геології та надр України. Це також дасть змогу віднайти кошти на експедиційні роботи.

Разом з тим у діяльності установи є певні недоліки. Зокрема, не можна вважати задовільним стан справ із фінансуванням за рахунок госпдогвірної тематики — спостерігається зниження частки надходжень до

спецфонду бюджету в загальному фінансуванні Інституту з 25% у середньому в 2001–2005 рр. до 17,5% за звітний період, причому левову частку (12%) становлять надходження від оренди. Інститут недостатньо використовує свою досить потужну лабораторну базу; Центр колективного користування приладами має працювати активніше. Потрібно також вжити більш рішучих заходів щодо поповнення установи молодими спеціалістами.

На засіданні затверджено такі скориговані основні напрями наукової діяльності Інституту:

- геохімія процесів породо- і рудоутворення, пошукова геохімія та геохімія довкілля;
- регіональна та генетична мінералогія, фізика мінералів, наномінералогія;
- петрологія ендегенних процесів;
- геологія, металогенія та прогнозування родовищ корисних копалин України.

Президія НАН України в цілому схвалила діяльність Інституту геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семененка НАН України, зазначивши, що керівництво і колектив установи мають докласти всіх зусиль для того, щоб виправити незадовільне становище і ліквідувати недоліки, виявлені в діяльності установи.

* * *

Далі учасники засідання заслухали наукову доповідь провідного наукового співробітника відділу історії, теорії й методології соціології Інституту соціології НАН України доктора соціологічних наук Олександра Григоровича Стегнія «**Тенденції соціальних змін в Україні та Європі за даними Європейського соціального дослідження**», присвячену актуальним проблемам участі Інституту соціології НАН України у важливому міжнародному соціологічному проекті «Європейське соціальне дослідження» (повний текст доповіді див. на стор. 24).

У доповіді було зазначено, що з ініціативи науковців Інституту соціології НАН України наша держава як рівноправний учасник приєдналася до виконання міжнародного

порівняльного моніторингового дослідження, в якому загалом беруть участь 26 країн. Виконання цього проекту дозволяє отримувати достовірну, науково обґрунтовану інформацію про соціально-політичні процеси в Україні в контексті світових глобалізаційних змін.

Європейське соціальне дослідження є одним із найкраще методологічно обґрунтованих сучасних міжнародних порівняльних проектів, який базується на найвищих методологічних стандартах сучасних емпіричних соціологічних досліджень. Це дає підстави очікувати високу якість даних від усіх національних дослідницьких груп і гарантує можливість справжнього порівняльного аналізу зібраних даних.

Слід також врахувати, що зібрані всіма національними дослідницькими групами дані через архів проекту, що функціонує в мережі Інтернет, одразу, без будь-яких обмежень стають доступними світовій науковій та експертній спільноті. Це надзвичайно важливо для досягнення однієї з цілей проекту, що стосується якомога більшого поширення у світі науково обґрунтованої об'єктивної інформації про соціально-політичні процеси в Україні.

Результати, отримані в межах Європейського соціального дослідження, вказують на існування на сучасному етапі певних соціокультурних відмінностей між Україною та ЄС. У нашій країні цінності громадянського суспільства, політичного плюралізму, поваги до закону та прав людини, толерантності, консенсусної культури спілкування, захисту прав меншин і людей з обмеженими можливостями ще не достатньо мірою усталились у масовій та елітарній свідомості.

Хоча Україна й має достатньо об'єктивних передумов для приєднання до ЄС, головною її проблемою на шляху євроінтеграції залишаються низькі, порівняно з цими країнами, показники задоволення життєво важливих потреб населення, а також атмосфера невпевненості в дієздатності й ефективності нових соціальних інституцій.

За підсумками участі в Європейському соціальному дослідженні співробітники Інституту соціології НАН України та фахівці різних дослідницьких інституцій України підготували значну кількість монографічних досліджень, наукових статей у вітчизняних і зарубіжних фахових наукових виданнях. Зокрема, «Україна та Європа: результати міжнародного порівняльного соціологічного дослідження» (Є.І. Головаха, А.П. Горбачик, Н.В. Паніна), «Соціальні зміни в Україні та Європі: за результатами «Європейського соціального дослідження». 2005–2007 роки» (Є.І. Головаха, А.П. Горбачик), «Показники розвитку сучасного українського суспільства в контексті Європейських досліджень» (А.П. Горбачик) та ін.

Аналітичні матеріали за результатами Європейського соціального дослідження, підготовлені за участю Інституту соціології НАН України, було надіслано до органів державної влади задля їх урахування в зовнішньополітичній діяльності Української держави у процесі формування відносин України з країнами-членами Європейського Союзу, а також дипломатичним представництвом європейських держав в Україні. Значну увагу приділено оприлюдненню результатів роботи в рамках цього проекту на наукових конференціях і круглих столах за участю вітчизняних і зарубіжних учених, представників зацікавлених владних структур та громадських організацій, висвітленню на сторінках вітчизняної друкованої періодики та сайтах електронних видань.

Безпосередня практична значущість результатів Європейського соціального дослідження полягає в тому, що вітчизняні урядові структури і парламент отримують науково обґрунтовану інформацію про динаміку соціально-економічних процесів і змін в Україні в контексті аналогічних процесів у європейських країнах. Натомість Представництву ЄС в Україні результати досліджень дають підґрунтя для кращого розуміння динаміки соціально-політичних процесів у нашій державі. Водночас для установ НАН України та дослідницьких центрів створено

можливість порівняльного аналізу зазначених процесів та набуття досвіду участі у високопрофесійних масштабних міжнародних порівняльних дослідженнях; для профільних факультетів і кафедр вітчизняних університетів – використання результатів проекту в навчанні студентів, зокрема під час викладання їм навчальних курсів із методології порівняльних соціальних досліджень, порівняльної політології.

В обговоренні доповіді взяли участь академік НАН України Б.Є. Патон, координатор сектору «Культура. Регіональний розвиток» Представництва Європейського Союзу в Україні Т.М. Шульга, заступник директора політичного департаменту Міністерства закордонних справ України О.С. Макеєв, завідувач кафедри соціальних структур та соціальних відносин факультету соціології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, віце-президент Української соціологічної асоціації доктор соціологічних наук О.Д. Куценко, віце-президент НАН України, директор Державної установи «Інститут економіки та прогнозування НАН України» академік НАН України В.М. Геєць.

Президія НАН України відзначила, що в доповіді порушено актуальні питання участі Інституту соціології НАН України у важливому міжнародному соціологічному проекті «Європейське соціальне дослідження». Як показує вітчизняний і зарубіжний досвід проведення соціологічних досліджень, переконливе уявлення про масові орієнтації та ціннісні установки населення можна отримати в тому разі, коли спосіб його життя, політичну, економічну та правову свідомість досліджувати порівняно з тими, що властиві громадянам інших країн.

Результати, одержані науковцями Академії в межах Європейського соціального дослідження, справді дають змогу ґрунтовно проаналізувати суспільно-політичні та соціокультурні процеси в Україні в широкому європейському контексті. Порівняльний аналіз емпіричних даних дозволив українським

соціологам виявити, у чому полягають особливості соціокультурного розвитку українського суспільства порівняно з європейськими країнами, що є спільного та відмінного між нами та жителями інших європейських країн у плані ціннісних установок, які перешкоди постають на шляху реформування України та її наближення до європейських стандартів політико-правового і соціально-економічного розвитку. Тому, враховуючи важливість отриманих результатів для ухвалення виважених управлінських рішень та проведення збалансованої політики євроінтеграції, було наголошено на необхідності дієвої підтримки з боку як органів влади, так і наукової спільноти щодо продовження участі українських соціологів у Європейському соціальному дослідженні, зокрема щодо належного фінансового забезпечення участі Інституту соціології НАН України в черговій хвилі цього проекту восени наступного року.

* * *

Крім того, Президія НАН України ухвалила низку організаційних і кадрових рішень.

Затверджено:

- кандидата технічних наук **Нестерова Олександра Станіславовича** на посаді завідувача відділу металургії чавуну Інституту чорної металургії ім. З.І. Некрасова НАН України;
- кандидата економічних наук **Покотиленка Руслана Вікторовича** на посаді завідувача відділу комп'ютеризації та інформатизації наукової діяльності Інституту економіки промисловості НАН України;
- доктора політичних наук **Жангожу Рустема Наїльбули** на посаді головного наукового співробітника Інституту світової економіки і міжнародних відносин НАН України;
- кандидата історичних наук **Корвін-Піотровського Олексія Генріховича** на посаді вченого секретаря Інституту археології НАН України;
- кандидата історичних наук **Перевезія Віталія Олександровича** на посаді вченого секретаря Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України;

- кандидата економічних наук **Гузенко Ірину Юріївну** на посаді вченого секретаря Державної установи «Інститут всесвітньої історії НАН України»;

- кандидата історичних наук **Бодак Ольгу Петрівну** на посаді керівника Центру формування бібліотечно-інформаційних ресурсів Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського;

- кандидата історичних наук **Добко Тетяну Васи́лівну** на посаді керівника Центру науково-бібліографічної інформації Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського;

- кандидата історичних наук **Іванову Наталію Георгіївну** на посаді завідувача аналітично-прогностичного відділу Національної юридичної бібліотеки Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського;

- кандидата історичних наук **Половинчак Юлію Миколаївну** на посаді завідувача відділу обслуговування інформаційними ресурсами Національної юридичної бібліотеки Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського;

- кандидата філологічних наук **Гальчука Івана Юхимовича** на посаді вченого секретаря Інституту мовознавства ім. О.О. Потебні НАН України;

- кандидата філологічних наук **Дяківа Володимира Михайловича** на посаді вченого секретаря Інституту народознавства НАН України;

- кандидата філологічних наук **Заїку Наталію Михайлівну** на посаді вченого секретаря Українського мовно-інформаційного фонду НАН України.

Відзнакою НАН України «За наукові досягнення» нагороджено:

- завідувача відділу Інституту електроварювання ім. Є.О. Патона НАН України доктора технічних наук, професора **Борисова Юрія Сергійовича** за багатолітню сумлінну наукову і науково-організаційну працю та значний особистий внесок у розвиток технологій газотермічного наплення покриттів;

- завідувача відділу Інституту мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України члена-кореспондента НАН України **Мацелюха Богдана Павловича** за багатолітню плідну працю вченого-генетика, значний особистий внесок у розвиток вітчизняної біологічної науки та підготовку висококваліфікованих наукових кадрів;

- директора Інституту агроєкології і природокористування НААН України академіка НААН України **Фурдичка Ореста Івановича** за значні досягнення у науковій і науково-організаційній роботі та вагомий особистий внесок у розвиток досліджень проблем ефективного природокористування.

Відзнакою НАН України «За підготовку наукової зміни» нагороджено:

- академіка НАН України **Півняка Геннадія Григоровича** за багатолітню плідну працю вченого і педагога та визначний особистий внесок у підготовку інженерних і наукових кадрів;

- головного наукового співробітника Національного ботанічного саду ім. М.М. Гришка НАН України доктора біологічних наук, професора **Клименко Світлану Валентинівну** за багатолітню плідну наукову працю, значні досягнення у створенні нових сортів плодів рослин та вагомий особистий внесок у підготовку наукових кадрів;

- завідувача відділу Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського доктора історичних наук, професора **Ковальчук Галину Іванівну** за багатолітню сумлінну наукову і педагогічну працю та значний особистий внесок у розвиток наукової школи книжкового пам'яткознавства.

Відзнакою НАН України «За професійні здобутки» нагороджено:

- старшого наукового співробітника Інституту електроварювання ім. Є.О. Патона НАН України кандидата технічних наук **Котельчука Олександра Сергійовича** за багатолітню сумлінну працю, високий професіоналізм та особисті здобутки в науковій діяльності;

- завідувача лабораторії Національного ботанічного саду ім. М.М. Гришка НАН України кандидата біологічних наук **Блюма Олега Борисовича** за багаторічну сумлінну наукову і науково-організаційну працю та особисті творчі здобутки в галузі екології, біоіндикації, флористики;

- старшого наукового співробітника Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського доктора історичних наук, професора **Ківшар Таїсію Іванівну** за багаторічну сумлінну професійну працю та значний особистий внесок у розвиток наукових досліджень у галузі книгознавства, бібліотекознавства, бібліографознавства, біографістики;

- завідувача лабораторії Інституту металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України доктора фізико-математичних наук **Петрова Юрія Миколайовича** за багатолітню плідну наукову працю та вагомий особистий внесок у розвиток наукових досліджень у галузі фізики міцності металічних систем методами електронної мікроскопії;

- завідувача відділу Інституту металофізики ім. Г.В. Курдюмова НАН України доктора технічних наук **Прокопенка Георгія Івановича** за багатолітню плідну наукову і науково-організаційну працю та вагомий здобутки у дослідженні фізики ультразвукової обробки матеріалів.

Відзнакою НАН України «За сприяння розвитку науки» нагороджено:

- президента — генерального конструктора Державного підприємства «АНТОНОВ» академіка НАН України **Ківу Дмитра Семеновича** за визначні заслуги в організації і сприянні розвитку наукових досліджень, спрямованих на створення нової авіаційної техніки;

- Бориспільського міського голову **Федорчука Анатолія Соловйовича** за плідну працю та активну участь у впровадженні наукових розробок Інституту колоїдної хімії та хімії води ім. А.В. Думанського НАН України для забезпечення населення міста якісною питною водою.

Відзнакою НАН України для молодих учених «Талант, натхнення, праця» нагороджено:

- завідувача відділу Національної юридичної бібліотеки Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського кандидата історичних наук **Іванову Наталію Георгіївну** за сумлінну професійну працю, зразкове виконання посадових обов'язків та особистий внесок у розвиток бібліотечної справи.

Почесною грамотою Президії Національної академії наук України і Центрального комітету профспілки працівників Національної академії наук України нагороджено:

- провідного наукового співробітника Інституту проблем матеріалознавства ім. І.М. Францевича НАН України доктора технічних наук **Подчерняєву Ірину Олександрівну** за багатолітню сумлінну наукову і науково-організаційну працю, значні творчі здобутки в галузі фізичного матеріалознавства та особистий внесок у підготовку наукових кадрів;

- завідувача відділу Інституту сцинтиляційних матеріалів Науково-технологічного комплексу «Інститут монокристалів» НАН України доктора хімічних наук **Чергинця Віктора Леонідовича** за багатолітню сумлінну наукову, науково-організаційну і педагогічну працю та значний особистий внесок у розроблення технологій отримання сцинтиляторів широкого спектра застосування;

- заступника директора Інституту народознавства НАН України кандидата історичних наук **Чмелика Романа Петровича** за багатолітню сумлінну наукову і науково-організаційну працю та значний особистий внесок у розвиток народознавчої науки і міжнародне наукове співробітництво;

- завідувача відділу Фізико-механічного інституту ім. Г.В. Карпенка НАН України доктора технічних наук, професора **Русина Богдана Павловича** за багатолітню плідну наукову і науково-організаційну працю та вагомий особистий внесок у розробку і впровадження у практику новітніх технологій діагностики матеріалів неруйнівними методами контролю;

- працівників Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського: молодшого наукового співробітника Національної юридичної бібліотеки **Беззуб Ірину Олександрівну**; заступника генерального директора із загальних питань **Василюка Віктора Степановича**; головного бібліотекаря **Кабкову Вікторію Семенівну**; провідного наукового співробітника Інституту біографічних досліджень кандидата історичних наук **Ляшко Світлану Миколаївну**; завідувача відділу кандидата педагогічних наук **Павлушу Тетяну Петрівну** за багатолітню сумлінну професійну працю та особисті творчі здобутки в розвитку справи бібліотечно-інформаційного забезпечення вітчизняної науки, культури, освіти.

Подякою Національної академії наук України відзначено:

- працівників Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського: завідувача відділу кандидата історичних наук **Гранчак Тетяну Юріївну**; завідувача сектору **Залізнюк Олену Сергіївну** за багатолітню сумлінну професійну працю та значний особистий внесок у розвиток бібліотечно-інформаційного забезпечення вітчизняної науки, культури, освіти.